

PTA

Programma van toetsing en afsluiting

VMBO-Kader Beroepsgericht 4

Schooljaar 2025-2026

Inhoud

INLEIDING	5
REGLEMENT PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING	6
ENKELE BEPALINGEN UIT HET EXAMENREGLEMENT	10
ALGEMENE OPZET PTA 4 VMBO-KADER 2024-2025	12
Nederlands	13
Engels	19
Biologie	23
Economie	29
Maatschappijkunde	33
Wiskunde	37
Beroepsgericht D&P en Z&W	43
Godsdienst.....	60
Rekenen	64
Lichamelijke opvoeding	66

INLEIDING

Aan de leerlingen van leerjaar 4 Kader en hun ouder(s)/verzorger(s)

September 2025

Het examen in het VMBO bestaat uit twee delen:

- het Schoolexamen (SE) en
- het Centraal Examen (CE)

In leerjaar 3 zijn we begonnen met het schoolexamen dat in leerjaar 4 wordt afgerond. De resultaten van leerjaar 3 die meetellen voor het schoolexamen, tref je aan in het PTA per vak onder SE-3. Het Centraal Examen wordt afgenomen aan het eind van het vierde leerjaar.

We hebben een document samengesteld om ervoor te zorgen dat je goed op de hoogte bent van alle regels. Nadat je het hebt gelezen, weet je precies hoe het cijfer voor het schoolexamen tot stand komt.

In dit document, het "Programma van Toetsing en Afsluiting", tref je onder meer de volgende zaken aan:

- het reglement voor het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA);
- enkele bepalingen uit het Examenreglement van het Vechtdal College;
- de uitslagregeling;
- de periode-indeling;
- de examendata;
- de herkansingsregeling;
- de opzet van het PTA voor leerjaar 4;
- het PTA per vak; per periode wordt aangegeven welke toetsen of opdrachten gemaakt worden en hoe het cijfer tot stand komt.

Samen met het PTA voor leerjaar 3 vormt dit document het totale PTA waarin het volledige schoolexamen beschreven staat.

Het PTA van leerjaar 4 heb je het hele jaar nodig om te weten welke opdrachten en toetsen gemaakt moeten worden en welke herkansbaar zijn en welke niet.

Als je vragen hebt, dan kun je altijd terecht bij de examencoördinator, meneer Kerssies of mevrouw Wielink.

Als team hopen we dat je een succesvol jaar tegemoet gaat, waarin hard werken beloond mag worden met goede resultaten voor het Schoolexamen en het Centraal Examen en het positief resultaat op de dag dat we de uitslag bekend maken.

Een groot aantal zaken in dit Programma van Toetsing en Afsluiting, is ook van belang voor je ouder(s)/verzorger(s).

Lees daarom thuis samen het PTA nog eens door.

Veel succes toegewenst.

E. Blok	Directeur VC Ommen en Dedemsvaart
G. Smit	Teamleider
A. Visscher	Teamleider
M. Wielink	Examencoördinator
F. Kerssies	Examencoördinator

REGLEMENT PROGRAMMA VAN TOETSING EN AFSLUITING

Beoordelingen

Alle beoordelingen die je in leerjaar 3 en 4 voor het Schoolexamen krijgt, maken deel uit van je examendossier. We maken een onderscheid in twee soorten beoordelingen:

Een beoordeling zonder een cijfer (handelingsdeel);

Een beoordeling met een cijfer (toets, praktische opdracht).

Handelingsdeel

Onderdelen die niet met een cijfer worden afgesloten, noemen we een handelingsdeel. De vakken Lichamelijke opvoeding, Godsdienst, Kunstvakken-1 en sommige deelopdrachten van het Z&W en D&P worden als handelingsdeel beoordeeld. Opdrachten van het handelingsdeel worden beoordeeld met **o**(nvoldoende), **v**(oldoende) of **g**(oed). Elk handelingsdeel moet minimaal met een **v**(oldoende) worden beoordeeld. Opdrachten die met een onvoldoende worden beoordeeld, moet je opnieuw doen tot dat je een voldoende hebt gehaald. Onderdelen van het handelingsdeel kun je niet compenseren: het is niet zo dat een **g**, een **v** en een **o** gemiddeld een **v** opleveren.

Als blijkt dat je aan het eind van het jaar een of meerdere handelingsdelen niet met voldoende of goed hebt afgesloten, kun je niet deelnemen aan het Centraal Examen en dus niet slagen. Voor het niet inleveren van een handelingsdeel geldt dezelfde regeling. De docent stelt een inleverdatum vast die niet overschreden mag worden.

Praktische opdrachten

Een praktische opdracht wordt beoordeeld met een cijfer tussen 1 - 10, met de daartussen liggende cijfers met één decimaal. Iedere leerling dient zich te houden aan de uiterste inleverdatum. Ook hier geldt weer: De docent stelt een inleverdatum vast die niet overschreden mag worden.

Toetsen

Een toets wordt altijd beoordeeld met een cijfer tussen de 1 - 10, met de daartussen liggende cijfers met één decimaal (dat zijn de getallen achter de komma).

Deadlines (uiterste inleverdata)

Voor handelingsdelen en praktische opdrachten gelden inleverdata. De docent bespreekt voor elke opdracht het traject dat doorlopen wordt. Hij geeft aan op welke momenten je verslag doet van de voortgang van de werkzaamheden en wanneer je hem het werk ter inzage geeft zodat hij aanwijzingen kan geven om bepaalde onderdelen nog te verbeteren. De genoemde data, door de docent in Magister gezet, zijn echt de **uiterste data**. Deze mogen **niet overschreden** worden! Je doet er dus goed aan om het werk ruim voor de aangegeven datum af te ronden en bij de desbetreffende vakdocent in te leveren. Bij een goede reden waarom je werk niet af is neem je vóór het inlevermoment contact op met je docent en coach.

Let op! Als je je werk niet inlevert op de afgesproken datum spreekt de docent met je voor dezelfde dag een moment af dat je het werk komt afmaken. Gebeurt dat niet, dan delen we dat in een brief, verstuurd door de examencoördinator, aan je ouders mee en ben je vanaf dat moment iedere schooldag tot 16.30 uur op school totdat het werk naar behoren wordt ingeleverd. Afspraken met de docent zijn leidend.

Becijfering en rapportage

Je hebt het hele jaar overzicht op je cijfers in Magister. Na de herkansingen in april maken we het cijfer van het Schoolexamen bekend. In het PTA wordt per vak aangegeven hoe het schoolexamencijfer wordt bepaald.

Toetsrooster

De docent plant toetsen tijdens de reguliere lessen. De toetsen worden minimaal een week van tevoren in Magister gezet.

In november en maart zijn er toetsweken. Je ontvangt voor aanvang van de toetsweek een rooster. Op dit rooster staat van elke toets de dag, het lesuur van afname en het lokaal vermeld. In toetsweken leer je wennen aan het maken van examens. We zitten in examenopstelling en je oefent om je langere tijd te concentreren op een toets.

Je bent zelf verantwoordelijk voor het maken van de toetsen en om bij afwezigheid afspraken te maken om de gemiste toets zo spoedig mogelijk in te halen.

Herkansing

Na de toetsweken is er de mogelijkheid om toetsen (die in het PTA in de kolom herkansbaar zijn aangegeven met 'ja') te herkansen. Je kan herkansen in december en in april. Een herkansbare toets is maar eenmaal herkansbaar.

Wil je een toets herkansen, dan kun je bij meneer Schuurhuis een herkansingsformulier ophalen. Dit lever je ook weer in bij hem in. Kun je niet aan de herkansing deelnemen, dan meld je dat bij je teamleider.

Let op: een brommer theorie/praktijk examen is geen excuus om niet aan een herkansing deel te nemen. Ook in geval van te laat komen, later dan 15 minuten, vervalt de mogelijkheid van herkansen.

Als je een gemiste toets, anders dan door overmacht, niet hebt ingehaald, vervalt de mogelijkheid om een toets te herkansen.

Bij een herkansing telt het hoogst behaalde cijfer. Het opnieuw maken van een handelingsdeel telt niet als herkansing.

Zie voor de data van de herkansingen de Planning op pagina 14.

Lichamelijke opvoeding

Voor het vak LO geldt het volgende: indien een leerling tijdens een toetsmoment niet aanwezig is of geblesseerd is, zal hij op een door de docent te bepalen moment de toets moeten inhalen. Een onvoldoende voor enige toets kan worden herkanst.

In bijzondere gevallen zoals een handicap, langdurige blessure of ziekte, kan een vervangende opdracht worden verstrekt.

In bijzondere situaties kan worden afgeweken van de vastgestelde regels.

Maatschappijleer

Het vak maatschappijleer wordt getoetst binnen het Schoolexamen en kent geen Centraal Examen. Het telt echter wel volledig mee bij de bepaling van de uitslag van het examen. Het cijfer kan erg belangrijk zijn: het kan je een compensatiepunt opleveren die je misschien nodig hebt. In april ontvang je het voorlopige eindcijfer dat je voor het Schoolexamen voor het vak maatschappijleer hebt behaald. Je kunt in aanmerking komen voor een herkansing als je cijfer onvoldoende is. In overleg met de teamleider wordt besloten of je hiervoor in aanmerking komt. De herkansing bestaat uit een toets die is samengesteld uit **alle** leerstof die in leerjaar 3 is behandeld. De bepaling van het eindcijfer:

$$\frac{\text{Voorlopig eindcijfer} + \text{het herkansingscijfer}}{2} = \text{definitieve eindcijfer}$$

Deze herkansing valt buiten de herkansingsregeling.

Dyslexie

Wanneer je tijdens de examens gebruik wilt maken van Kurzweil of Daisy dient gedurende het schooljaar tijdens toetsen ook gebruikt gemaakt worden van deze faciliteiten. Aan het begin van het schooljaar geef je aan voor welke vakken je gebruik wilt maken van de faciliteiten (voor 1 oktober). Dit geven de examencoördinatoren door aan de inspectie.

Maatwerk

In bijzondere gevallen wordt er een persoonlijk PTA voor een leerling gemaakt. Denk hierbij aan langdurig ziekte of een in een vak op een hoger niveau examen willen doen. Dit gaat altijd in overleg met jou, je ouders en je coach. De directeur geeft uiteindelijk toestemming voor het gekozen traject.

Voor verdere info verwijzen we je naar het examenreglement. Deze vind je op de website van school en ligt ter inzage bij meneer Kerssies en mevrouw Wielink.

Rekenen

Leerlingen die geen wiskunde in hun examenpakket hebben, zullen verplicht een rekentoets moeten maken. Zie hiervoor het PTA van Rekenen. De uitslag komt op de cijferlijst te staan maar telt niet mee in de zak/slaagregeling. Ook niet bij een onvoldoende. Deze leerlingen zullen in de toetsweken ook een rekentoets maken. Ook herkansen is mogelijk en telt niet mee in het aantal herkansingen. Wanneer een leerling extra ondersteuning nodig heeft om een goed resultaat te behalen dan wordt extra begeleiding aangeboden.

Loopbaan Oriëntatie Begeleiding

Je bent in staat om je eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven en doet dat op basis van loopbaancompetenties. Je doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op je eigen handelen en reflectie op ervaringen. Je maakt je eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor jezelf en voor anderen door middel van een loopbaandossier.

In klas 1 en 2 zijn we vooral bezig met de Plus van de leerling, in klas 3 en 4 wordt de Plus vertaald naar loopbaanontwikkeling.

Je voldoet aan het eind van klas 4 aan één of meerdere van de volgende LOB-activiteiten:

- Bezoek Open Dagen
- Bezoek aan de Onderwijsmarkt
- Gebruik maken van de MBO-meeloopdagen
- Verdiep je in het digitale aanbod van lob-activiteiten zoals Kies MBO
- Breng een bezoek aan de Onderwijsbeurs
- Deelname aan ontwikkel(coach)gesprekken
- Maak interesstet
- Loop stage passend bij zijn interesses
- Verslaglegging middels het loopbaandossier
- Maak een Profielwerkstuk

Uitslagregeling

Je bent geslaagd als:

- Je cijfers voor je Centraal Examen (CE) en het Centraal Schriftelijk en Praktisch Examen (CSPE) gemiddeld voldoende (5,5 of hoger) zijn; en
- Je de rekentoets hebt gemaakt en
- je eindcijfer voor Nederlands minimaal 5 is; en
- al je eindcijfers minimaal 6 of hoger zijn; of
- je één 5 en verder 6 of hoger; of
- je één 4 en verder 6 en tenminste één 7 of hoger
- je 2x een 5 en verder 6 en tenminste één 7 of hoger; en
- je een 'voldoende' of 'goed' voor LO en 'kunstvakken 1' hebt; en
- je een loopbaandossier hebt gemaakt volgens het PTA van school.

Let op:

- Met een cijfer 3 of lager ben je sowieso gezakt.
- Het loopbaandossier zie je niet terug op de cijferlijst.

De vakken die meetellen zijn:

- Gemeenschappelijk deel: Nederlands, Engels, Maatschappijleer (leerjaar3!)
- Algemene vakken profieldeel: Z&W: bio **en** wi **of** bio en Ma2, D&P: bio, wis of eco. (Minstens 2 van de 3 vakken)
- Beroepsgericht programma: Profielvak en vier beroepsgerichte keuzevakken

ENKELE BEPALINGEN UIT HET EXAMENREGLEMENT

Het Vechtdal College heeft een examenreglement. Hierin zijn in officiële taal alle bepalingen weergegeven, die gelden voor het Schoolexamen en het Centraal Examen. Het reglement ligt ter inzage bij meneer Kerssies of mevrouw Wielink.

De belangrijkste zaken worden in dit PTA op een rijtje gezet.

Regels voor de gang van zaken

Als je door ZIEKTE OF DOOR ANDERE OMSTANDIGHEDEN buiten je schuld verhinderd bent aan een onderdeel van het Schoolexamen of Centraal Examen deel te nemen, dan moet de school daarvan, voordat de toets/het examen begint, telefonisch in kennis gesteld worden. Zo spoedig mogelijk wordt de telefonische melding schriftelijk door de ouders/verzorgers bevestigd.

Als je buiten je schuld niet aanwezig kunt zijn bij een van de onderdelen van het Schoolexamen, heb je recht dit onderdeel in te halen. Wanneer je weer op school bent overleg je, in de eerstvolgende les, zelf met de betreffende docent wanneer de toets wordt ingehaald. Dit moet binnen 2 weken gebeuren.

Deelname aan enige toets van het examen betekent dat het eenmaal gemaakte werk zijn geldigheid behoudt.

Leerlingen met leerproblemen en/of visuele beperkingen kunnen met de heer Kerssies of mevrouw Wielink overleggen om na te gaan of er een Schoolexamen of Centraal Examen in aangepaste vorm mogelijk is dan wel dat de tijd verlengd wordt.

Je kunt hier alleen gebruik van maken als je een verklaring van een deskundige hebt (bijvoorbeeld een orthopedagoog) waaruit blijkt dat je

leerproblemen en/of een visuele beperking hebt, waarvoor tijdens de gehele schoolperiode al maatregelen zijn getroffen.

Wil je hiervan gebruik maken, dan moet je dit uiterlijk 1 oktober melden bij de heer Kerssies of mevrouw Wielink.

Onregelmatigheden

Als je je aan het Schoolexamen of Centraal Examen onttrekt of je schuldig maakt aan onregelmatigheden, kan de directeur van het Vechtdal College Dedemsvaart maatregelen nemen.

De maatregelen die genomen kunnen worden, zijn:

- het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het Schoolexamen of het Centraal Examen;
- het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer zittingen van het Schoolexamen of het Centraal Examen;
- het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het Schoolexamen of het Centraal Examen;
- het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.

Ontzegging van de verdere deelneming aan het Schoolexamen of ongeldigverklaring van het Schoolexamen houdt in leerjaar 4 ontzegging van deelname aan het Centraal Examen in.

Let op!	Het niet op tijd inleveren van de boekenlijsten (talen), scripties, werkstukken, practicumverslagen, praktijkopdrachten en dergelijke kan <u>ook</u> leiden tot maatregelen zoals hiervoor genoemd.
---------	---

Voordat een beslissing wordt genomen zal de examencommissie de zaak bekijken en de directeur hierin adviseren. De directeur zal vervolgens met jou in gesprek gaan en een beslissing nemen. Wanneer je het met de beslissing niet eens bent, kun je in beroep gaan bij de commissie van beroep. Uiteraard kun je je ouders/verzorgers hierbij betrekken of een door jou te kiezen meerderjarige. Het adres van de commissie van beroep is te verkrijgen bij de directeur, de heer Blok.

Examencommissie

Heb je een klacht, ben je het niet eens met de gang van zaken of klopt volgens jou je cijfer niet dan kan je terecht bij de examencommissie. Na een gesprek met jou gaan ze in beraad en adviseren ze de directeur.

De examencommissie kan een beslissende rol hebben bij het nemen van maatregelen inzake onregelmatigheden. De directeur van het Vechtdal College Dedemsvaart is eindverantwoordelijke.

Op het Vechtdal College Dedemsvaart bestaat de examencommissie uit meneer Kerssies, mevrouw Wielink en een nog nieuw te benoemen lid.

examensecretariaatdv@vechtdalcollege.nl

Beoordeling en bepaling van het eindcijfer

Het cijfer van elke toets of praktische opdracht wordt uitgedrukt in een cijfer (1 - 10), met de daartussen liggende cijfers met één decimaal. In elk PTA staat aangegeven hoe het cijfer tot stand komt.

Het eindcijfer van een vak is het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer voor het Centraal Examen. Het eindcijfer wordt afgerond tot een geheel getal: 6,49 wordt 6 en 6,50 wordt 7.

Het eindcijfer wordt als volgt berekend:

$$\frac{SE + CE}{2}$$

Als je het met een cijfer niet eens bent, dan kun je daar tegen na overleg met de betreffende docent binnen een week na het bekend worden van het cijfer in beroep gaan bij de directeur van het Vechtdal College Dedemsvaart. Deze handelt overeenkomstig artikel 5.6.2 van het examenreglement, waarbij overleg plaatsvindt tussen de directeur en de examencommissie.

Na ondertekening van de cijferlijst die, na afsluiting van het Schoolexamen en voordat het Centraal Examen een aanvang neemt, wordt verstrekt en weer wordt ingeleverd, verklaren de leerling en diens ouders/verzorgers met de cijfers behaald voor het Schoolexamen akkoord te gaan en kan op de vaststelling van deze cijfers in principe niet worden teruggekomen.

ALGEMENE OPZET PTA 4 VMBO-KADER 2024-2025

Planning

Toetsweken en herkansingen

De 1e toetsweek: woensdag **19-11** t/m woensdag **26-11-2025**

Opgave herkansing: donderdag **05-12-2025** voor 11.00u

De herkansing: woensdag **10-12-2025** (1 herkansing)

De 2^e toetsweek: woensdag **18-03** t/m woensdag **25-03-2026**

Opgave herkansingen: donderdag **02-04-2026** voor 11.00u

De herkansingen: woensdag **08-04-2026** (maximaal 2 herkansingen)

- Vanaf **10 april** tm **17 april 2026** worden de **CSPE's** voor D&P of Z&W afgenomen.
- Ondertekenen van je SE-cijferlijst is op maandag **14 april 2026**.
- De Centrale Eindexamens CE worden afgenomen van maandag **11 mei** tot en met vrijdag **22 mei 2026**.
- Donderdag **11 juni 2026** maken we de uitslag van het 1^e tijdvak bekend. In het boekje *“Op weg naar het Examen”*, dat je in maart ontvangt, staat precies beschreven hoe we de uitslag bekend maken.
- Wil je of moet je herkansen dan lever je **vrijdag 12 juni 2026** voor 15 uur een herkansingsformulier in bij meneer Kerssies of mevrouw Wielink. Met dit formulier geef je aan of je aan de Examens van het 2^e tijdvak wilt deelnemen.
- Het 2^e tijdvak (herkansingen) is van **dinsdag 16 juni tot en met vrijdag 23 juni 2026**.
- **Dinsdag 30 juni 2026** maken we de uitslag van het 2^e tijdvak bekend.
- De diploma-uitreiking PGR is op **woensdag 1 juli 2026**.

Toelichting EINDTERMEN:

SE = School examen

SE+CE = School examen en zit ook in het Centraal examen

SI = School eigen initiatief PER

Nederlands

Toets-code en Eindterm	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkansbaar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A SE/CE	Schrijfvaardigheid 1: schrijfopdracht. <i>K3, K7, V2</i> Je kunt een e-mail/brief en een artikel schrijven aan de hand van vooraf genoemde punten waar je aan moet voldoen. Je houdt hierbij rekening met het schrijfdoel, het taalgebruik en het lezerspubliek. Ook ben je in staat vooraf informatie te verzamelen over het onderwerp en dit te verwerken in de opdracht. Je kan hierbij gebruik maken van elektronische hulpmiddelen en je tekst verbeteren aan de hand van het verkregen commentaar.	Blink Nederlands – Schrijven 7 Je volgt alle lessen uit Schrijven 7, les 1 t/m 5, en werkt gedurende deze lessen aan de afsluitende schrijfopdracht (deze wordt becijferd volgens de rubric, die je in de lessenserie kunt vinden).	Inleveren van een schriftelijke opdracht Letter A	Nee	1	L E E R J A R 4
B SE/CE	Spreekvaardigheid 1: beoordeling van een video/tekst. <i>K3, K4</i> Je kunt het doel van een programma/ videoboodschap aangeven. Je kunt je door middel van het kijken van videofragmenten en het lezen van verschillende verhalen inleven in een personage en hierbij een standpunt innemen. Je kan dit standpunt met argumenten verdedigen en dit schriftelijk of in een video weergeven. Je kan de verkregen feedback toepassen om jouw	Blink Nederlands – De Reddende Rechter Je neemt actief deel aan De Reddende Rechter les 1 t/m 5 en maakt in tweetallen een video/tekst. Deze wordt becijferd volgens de rubric, zoals je die in de lessenserie vindt.	Inleveren van een video of tekst Letter B	Ja	1	

	afsluitende opdracht te verbeteren. Je kunt de waarde en betrouwbaarheid aangeven van de informatie die door de massamedia verspreid wordt.					
C SE/CE	Schrijfvaardigheid 2: Spelling & grammatica. <i>K3</i> Je kunt de geleerde spellingsregels op de juiste manier toepassen, dit geldt ook voor de regels wat betreft het onderdeel grammatica.	PLOT26 - Taalverzorging 7 Je start met formatieve toets als nulmeting tijdens de les, zodat je weet waar jij nog aan moet werken voor de onderdelen spelling en grammatica. Vervolgens volg je de uitleg die jij nog nodig hebt en maak je onderstaande lessen in eigen tempo. Lessen spelling: - werkwoordspelling: zie methode App werkwoordspellen - spelling van vaste woorden: zie methode Spelling App - interpunctie: zie methode Spelling App Lessen grammatica: worden door de docent aangeboden of klaargezet in Plot als herhaling van klas 2/3 - zinsdelen; - hulpwerkwoord; - zelfstandig werkwoord; - bijvoeglijk naamwoord; - bezittelijk voornaamwoord. Les spreekwoord, gezegde, uitdrukking: Je krijgt uitleg in de les en maakt de opdrachten, daarna volgt het als leerwerk.	Theorietoets 50 minuten Letter C	Ja	2	

D SE/CE	Kijk- en luistertoets (Cito) <i>K3, K4</i> Je kunt luister- en kijkstrategieën gebruiken en het doel van de makers van een programma aangeven. Je kunt de belangrijkste elementen van een programma weergeven.	Cito Je oefent met kijk- en luistervaardigheid van Cito tijdens een aantal lessen. Deze toets vergt geen voorbereiding thuis qua leerwerk. Je kunt de docent om extra oefenmateriaal vragen om thuis te oefenen ter voorbereiding op deze toets.	Kijk- en Luistertoets 70 minuten Letter D	Nee	1	
E SE/CE	Spreekvaardigheid 2: Hoe presenteert je jezelf? <i>K1, K2, K3, K5, V1, V3</i> Je kunt je oriënteren op je eigen loopbaan en het belang van Nederlands in de maatschappij. Je kunt basisvaardigheden toepassen horen bij het communiceren, samenwerken, en informatie verwerven, verwerken en presenteren. Ook kan je zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken in het kader van deze opdracht. Je kunt een mening vormen en dit door middel van argumenten versterken. Je kunt onder woorden brengen waarom welke stage-ervaringen voor jou van belang waren in je verdere loopbaankeuze.	Blink Nederlands – Selfie i.c.m. je stagepresentatie (hoe presenteert je jezelf?) Je volgt actief de lessen van de lessenserie Selfie en voegt daar de gegevens van je stage-ervaringen aan toe. Je sluit dit onderdeel af met een presentatie en dit wordt beoordeeld volgens een rubric.	Mondeling Letter E	Ja	1	
F SE/CE	Spreekvaardigheid 3: Spreken 4 <i>K3, K5</i> Je kunt het doel van een programma/videoboodschap aangeven. Je kunt belangrijke informatie over een onderwerp verzamelen en verwerken. Je kunt een mening vormen, een stelling bedenken en hierbij een standpunt innemen. Je kan dit standpunt met argumenten verdedigen en dit in een video weergeven. Je kan de verkregen feedback	PLOT26 – Spreken 4 Je volgt actief de lessen van de lessenserie Spreken 4, les 1 t/m 5. Dit wordt afgesloten met een afsluitend betoog in videovorm (deze wordt becijferd volgens de rubric).	Mondeling Video van jouw betoog over het gekozen onderwerp Letter F	Nee	1	

	toepassen om jouw afsluitende opdracht te verbeteren. Ook kan je het spreekdoel van anderen herkennen en reacties van anderen inschatten.				
G SE/CE	Leesvaardigheid 2: Leesdossier/product <i>K3, K8</i> Je kunt een fictiewerk lezen en hierbij de kenmerken herkennen. Je kunt de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven, ook kan je de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten. Tot slot kan je een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.	Blink Nederlands – Fictie 4 Je kiest twee van de vier boeken uit Fictie 4. Hiervan maak je de lessen en opdrachten. Elk boek sluit je af met de zogenoemde ‘belevingsopdracht’ en een formulier over de personages. Dit is te vinden in de studiewijzer van Magister onder Fictie 4. Je geeft overal zo uitgebreid mogelijk antwoord op. Deze formulieren vormen samen jouw leesdossier, dit wordt beoordeeld volgens de rubric, daar komt één cijfer uit.	Leesdossier/product Letter G	Nee	2
H SE/CE	Leesvaardigheid en schrijfvaardigheid 4: Volledig examen <i>K3, K6, K7</i> Je kan een tekst tot je nemen door de juiste leesstrategieën te kiezen en te gebruiken. Je kan beeld en opmaak in een tekst herkennen, het schrijfdiel van de auteur aangeven. Je kan het hoofdonderwerp en de hoofdgedachte van een tekst aangeven en een samenvatting geven en een oordeel geven over de tekst en dit oordeel toelichten. Ook kan je een brief, e-mail en artikel schrijven volgens de richtlijnen en regels die je krijgt. Je kan hierbij het schrijfdiel naar voren laten komen. De informatie die je bij deze opdracht krijgt, kan je	Blink Nederlands – Examentraining Je neemt actief deel aan les 1 t/m 10. Ook oefen je (delen van) examens om je voor te bereiden op het daadwerkelijke examen. Op de website www.examenblad.nl kan je alle examens van voorgaande jaren vinden.	Digitale toets 90/ 120 minuten Letter H	Nee	1

	verwerken in de schrijfpdracht (brief/e-mail/artikel).					
Totaal =	((Ax1) + (Bx1) + (Cx2) + (Dx1) + (Ex1) + (Fx1) + (Gx2) + (Hx1)) : 10					10

Leerboeken en editie: Blik Nederlands *Plot26*

Opmerkingen: De toets Taalverzorging 7 zal in de eerste toetsweek afgenomen worden en de laatste toets wordt in de tweede toetsweek afgenomen.

Engels

Toets-code en Eindterm	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkansbaar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A SE	Spreekvaardigheid 1: Culture Fair K2/K3/K6 Voor deze spreekopdracht moet je de present en de past tense kennen en eveneens kunnen toepassen in zinnen. Je spreekopdracht wordt ondersteund door schrijf- en creatieve opdrachten welke ook worden gepresenteerd. Je hebt voldoende woordenschat om te kunnen spreken in het Engels over jouw gekozen regio. <i>Deze opdracht wordt uitgevoerd in groepjes.</i>	Je oefent en leert de: present en past tense. In de spreekopdracht toon je aan dat je deze grammatica voldoende beheerst. Je maakt een video (spreken), travel journal (schrijven), postcard (creatief/schrijven) en kunstwerk (creatief). Alles wordt gepresenteerd in een PowerPoint. Tijdens deze opdracht leer je over de verschillende regio's en culturen in de UK en USA.	Mondeling 20 min A	Nee	3	L E E R J A A R 4
B SE	Schrijfvaardigheid 1 K2/K3/K7 Je kent en kan toepassen: Onregelmatige werkwoorden (deel 1), woordenschat (deel 1) present tense, past tense, future. Woorden kan je op de correcte plek in de zin plaatsen, zinnen kan je vragend en ontkennend maken.	Je leert: Woordenschat deel 1, onregelmatige werkwoorden deel 1, grammatica present tense, past tense, future, vraagzinnen en ontkenningen, woordvolgorde	Schriftelijk 75 min B	Ja	2	
C SI	Leesboek 1 en 2 K4 Je leest een Engels leesboek, je zorgt er voor dat je de inhoud van het boekje goed kent en begrijpt (gecombineerd cijfer boek 1 + 2)	Je maakt voor je leesboek een review (gesproken) en een timeline/flyer (schriftelijk)	Mondeling/schriftelijk 10 min C	Nee	1	

D SE/CE	Kijk- en luistervaardigheid K2/K3/K5 Door het vergroten van je woordenschat en het verbeteren van je kijk- en luistervaardigheid ben je voldoende in staat om de fragmenten te begrijpen en hier vragen over te beantwoorden.	Je hebt voor deze toets geoefend met kijken en luisteren in de les. Deze toets vergt in principe geen voorbereiding vanuit huis, echter is het vergroten van de woordenschat iets wat je thuis moet blijven herhalen. Er worden bronnen gedeeld om thuis extra te oefenen met kijk- en luistervaardigheid.	Schriftelijk 75 min D	Nee	1	
E SE	Spreekvaardigheid 2: Dream Trip K1/K2/K3/K6/V3 Je hebt voldoende geoefend met spreek- en gespreksvaardigheid om een presentatie te kunnen geven over een ander land. Je weet te vertellen over de cultuur, taal, landschap, religie, eten, feestdagen, etc. Ook weet je antwoord te geven op vragen. Deze spreekopdracht wordt ondersteund met film en creatieve opdrachten.	Deze spreekopdracht voer je individueel uit. Je bent voldoende voorbereid om aan de hand van een PowerPoint en creatieve opdrachten een fysieke presentatie te geven over een ander land, in het Engels. Daarnaast ben je in staat om antwoord te geven op vragen.	Mondeling 20 min E	Nee	3	
F SE	Schrijfvaardigheid 2 K2/K3/K7 Je weet hoe je een formele brief moet schrijven. Je bent in staat om goedlopende en grammaticaal correcte zinnen te construeren. Je kent alle woorden uit de woordenlijst en de onregelmatige werkwoorden. Je bent in staat deze ook toe te passen.	Je leert: Formeel schrijven, hiermee ga je oefenen in de les en word je na elke oefening voorzien van feedback. Ook leer je woordenschat deel 2, onregelmatige werkwoorden, grammatica present en past tense.	Schriftelijk 75 min F	Ja	3	
G SE/CE	Lees- en Luistervaardigheid K1/K2/K3/K4/K5/V1 Je maakt een digitaal examen en je kent de strategieën om de belangrijkste informatie uit		Schriftelijk 120 min G	Ja	1	

	fragmenten en teksten te halen. Hiervoor heb je geoefend in de lessen en thuis. Je woordenschat is voldoende om teksten en fragmenten te kunnen begrijpen en gestelde vragen te kunnen beantwoorden.	Je bent voorbereid door het kennen van examenwoorden en woordenlijsten en je kan hiervoor oefenen (op school/thuis)				
Totaal:					14	

Leerboeken en editie: Ter ondersteuning: Stepping Stones 5^e en 7^e editie

Opmerkingen:

$$((A \times 3) + (B \times 2) + (C \times 1) + (D \times 1) + (E \times 3) + (F \times 3) + (G \times 1)) = 14$$

Biologie

BIOLOGIE

PTA 2025-2026

Kader 4

Praktische leerweg

Toets- code en Eindterm	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A SE+CE	Exameneenheden: K2 Basisvaardigheden K3 Leervaardigheden in het vak biologie K4 Cellen aan de basis K7 Mensen beïnvloeden hun omgeving K9 Het lichaam in stand houden: voeding, genotsmiddelen, energie, transport en uitscheiding De kandidaat kan: – kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen – beschrijven dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden. - kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan beschrijven, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen en beschrijven – toelichten dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor	Je start met een oefentoets om te kijken hoe je al in hoofdstuk 7 staat. Daarna aan de slag met het lezen en maken van hoofdstuk 7. Goed kijken naar je eigen leerdoelen. Voor dit hoofdstuk zijn in de online leeromgeving van Nectar de volgende animaties beschikbaar: • Energie in cellen • Transport van stoffen voor verbranding • Regeling van glucose • Enzymwerking • Vertering van voedingsstoffen Je maakt gebruik van de lessonup lessen En verschillende websites: waaronder www.biologiepagina.nl En www.examenblad.nl om ook te oefenen met examenvragen over dit thema. Daarnaast horen er praktische vaardigheden bij dit thema die we maken in een boekje.	Theorietoets Hoofdstuk 7 Ademhalen en eten 60 min. A	Ja	2	L E E R J A A R 4

	instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden. – vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatenstelsel, ademhalingsstelsel en uitscheidingsstelsel beschrijven – hun onderlinge verband toelichten					
B SE+CE	Examineenheden: K4 Cellen aan de basis K8 Houding, beweging en conditie K9 Het lichaam in stand houden: Voeding en genotsmiddelen, energie, transport en uitscheiding De kandidaat kan: kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan noemen, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen – beschrijven dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden. kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan beschrijven, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen en beschrijven – toelichten dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden.	Je start met een oefentoets om te kijken hoe je al in hoofdstuk 8 staat. Daarna aan de slag met het lezen en maken van hoofdstuk 8. Goed kijken naar je eigen leerdoelen. Voor dit hoofdstuk zijn in de online leeromgeving van Nectar de volgende animaties beschikbaar: • Bloedsomloop • Bloedstolling • Hartwerking • Hemoglobine • Lymfe • Nieren Je maakt gebruik van de lessonup en verschillende websites: waaronder www.biologiepagina.nl En www.examenblad.nl om ook te oefenen met examenvragen over dit thema. Daarnaast horen er praktische vaardigheden bij dit thema die we maken in een boekje.	Theorietoets Hoofdstuk 8 Bloed Toetsweek 75 min B	Ja	2	

	– vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatenstelsel, ademhalingsstelsel en uitscheidingsstelsel beschrijven					
C SE	Examen eenheden: V3+ K1, K2 en K3 Je kunt: -Specifieke hulpmiddelen gebruiken zoals loep, microscoop, indicatoren (jodium en kalkwater) en determineertabel & determineerkaart Hierin ben je zelf zichtbaar actief in staat om het practicum voor te bereiden, uitvoeren en de resultaten vastleggen en evalueren.	Je werkt samen: in twee of viertallen. Je maakt alle opdrachten zelf en bent dus zelf verantwoordelijk over de inhoud van je practicumboekje. Hulpmiddelen zijn toegestaan daar waar is aangegeven. In de les houd jij je aan de gedragsregels zodat alles veilig en verantwoordelijk gebeurt.	Praktijkopdracht C Inlever datum: 17-11-2025	Nee	1	
D SE + CE	Examen eenheden: K5 Schimmels en bacteriën: Nuttig en soms schadelijk K7 Mensen beïnvloeden hun omgeving K10 Bescherming De kandidaat kan: kenmerkende eigenschappen van cellen noemen, de samenstellende delen daarvan beschrijven, en de meest voorkomende organisatieniveaus binnen organismen noemen en beschrijven – toelichten dat een organisme als een geheel beschouwd kan worden waarbij voor instandhouding en gezondheid van het organisme processen in onderlinge samenhang plaatsvinden. vorm, werking en functie van het verteringsstelsel, bloedvatenstelsel,	Je start met een oefentoets om te kijken hoe je al in hoofdstuk 9 staat. Daarna aan de slag met het lezen en maken van hoofdstuk 9. Goed kijken naar je eigen leerdoelen. Voor dit hoofdstuk zijn in de online leeromgeving van Nectar de volgende animaties beschikbaar: Bloeddruk Je maakt gebruik van de lessonup lessen En verschillende websites: waaronder www.biologiepagina.nl En www.examenblad.nl om ook te oefenen met examenvragen over dit thema. Daarnaast horen er praktische vaardigheden bij dit thema die we maken in een boekje.	Theorietoets Hoofdstuk 9 Gezond lichaam 60 min D	Nee	2	

	ademhalingsstelsel en uitscheidingsstelsel beschrijven + hun onderlinge verband toelichten -de rol en de werking van het zenuwstelsel, zintuigstelsel en hormoonstelsel toelichten – beschrijven welke relatie er is tussen gedrag en inwendige en uitwendig prikkels					
E SE+ CE	Examen eenheden: K4 cellen aan de basis K6 Planten en dieren en hun samenhang K12 Van generatie op generatie K13: Erfelijkheid en evolutie De kandidaat kan: - de namen van organismen opzoeken en de delen waaruit ze zijn samengesteld – de relaties noemen en toelichten die ze onderling en met hun omgeving hebben -voortplanting en groei bij organismen beschrijven, evenals de vorm en functie van seksueel gedrag daarbij. - voortplanting en groei bij organismen toelichten, evenals de vorm en functie van seksueel gedrag daarbij. De kandidaat kan beschrijven hoe erfelijke eigenschappen van generatie op generatie worden doorgegeven en toelichten hoe die erfelijke eigenschappen in de tijd kunnen veranderen.	Je start met een oefentoets om te kijken hoe je al in hoofdstuk 10 & 11 staat. Daarna aan de slag met het lezen en maken van hoofdstuk 10 en 11 Goed kijken naar je eigen leerdoelen. Voor dit hoofdstuk zijn in de online leeromgeving van Nectar de volgende animaties beschikbaar: • Zaadlozing • Ovulatie Menstruatiecyclus • Bevruchting en innesteling • Placenta en ontwikkeling baby • Van eicel tot baby • Geslachtelijke voortplanting Je maakt gebruik van de lessonup lessen En verschillende websites: waaronder www.biologiepagina.nl En www.examenblad.nl om ook te oefenen met examenvragen over dit thema. Daarnaast horen er praktische vaardigheden bij dit thema die we maken in een boekje.	Theorietoets Hoofdstuk 10 & 11 Voortplanting en Erfelijkheid 75 min. Toets week E	Ja	2	
	Examen eenheden: V3 en V4 K1, K2 en K3 Je kunt: specifieke hulpmiddelen gebruiken zoals loep, microscoop, indicatoren (jodium en	Je werkt samen: in twee of viertallen. Je maakt alle opdrachten zelf en bent dus zelf verantwoordelijk over de inhoud van je practicumboekje. Hulpmiddelen zijn toegestaan daar waar is aangegeven.	Praktijkopdracht F Inlever datum: 16-3-2026	Nee	1	

	kalkwater) en determineertabel en determineerkaart Eenvoudige opdrachten en eenvoudig onderzoek uitvoeren. Hierin ben je zelf zichtbaar actief in staat om het practicum voor te bereiden, uitvoeren en de resultaten vastleggen en evalueren.	In de les houd jij je aan de gedragsregels zodat alles veilig en verantwoordelijk gebeurt.				
Totaal =	$((A \times 2) + (B \times 2) + (C \times 1) + (D \times 2) + (E \times 2) + (F \times 1)) = 10$				10	

Leerboeken en editie: Nectar 5^e editie

Economie

ECONOMIE

PTA 2025-2026

Kader 4

Praktische leerweg

Toets-code	Examenenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE	Periode
A SE+CE	EC/K/4A Consumptie De leerling heeft inzicht in aspecten van het consumentengedrag, zoals keuzes, behoeften, inkomen en in de functies van het geld, lenen en sparen en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	Je leert H1: Inkomen en welvaart Leerdoelen, theorie en oefenstof vind je in de studiewijzer.	Theorie toets, 50 minuten	Ja	2	L E E R J A A R 4
B SE	EC/K/4B Consumptie en consumentenorganisaties De leerling heeft inzicht in het bankwezen, zoals verkrijgen van vreemd geld, spaarvormen en leningsvormen, en in motieven en kenmerken van verzekeringen en kan hierbij informatie van consumentenorganisaties gebruiken.	Je leert H2: Geld genoeg? Leerdoelen, theorie en oefenstof vind je in de studiewijzer.	Theorie toets, 50 minuten	Ja	2	
C SE+CE	EC/K/5A Arbeid en productie De leerling heeft inzicht in aspecten van het producentengedrag zoals kosten, opbrengsten, winst, toegevoegde waarde, arbeid, arbeidsverdeling, arbeidsproductiviteit, werkgelegenheid, werkloosheid en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus. EC/K/5B Arbeid en bedrijfsleven	Je leert H3: Ben jij ondernemend? Je leert H4: Werk aan de winkel! Leerdoelen, theorie en oefenstof vind je in de studiewijzer	Theorie toets, 75 minuten	Ja	3	

	De kandidaat heeft inzicht in de productie van goederen en diensten en in de fasen die een product doorloopt vanaf de producent van grondstoffen tot en met de detaillist/ winkelier, en kan voorbeelden geven van beroepen/ werkzaamheden die typerend zijn voor verschillende economische sectoren.					
D SE+CE	EC/K/7 Internationale ontwikkelingen De leerling heeft inzicht in internationale economische betrekkingen zoals Nederland als open economie, de Europese Unie, ontwikkelingsproblematiek en kan dit inzicht toepassen in een gegeven casus.	Je leert H5: Nederland en het buitenland Je leert H6 : Ontwikkelingslanden Leerdoelen, theorie en oefenstof vind je in de studiewijzer.	Theorie toets, 75 minuten	Ja	3	
E SE+CE	EC/K/4a t/m EC/K/7 De leerlingen kent de theorie van alle eindtermen in de economie zoals hierboven benoemd. De leerling kan vraagstukken beantwoorden en beargumenteren.	Je leert hiervoor hoofdstuk 1 t/m 6 van je boek Pincode.	Digitale toets 100 minuten	Ja	2	
F SE	EC/K/8 Natuur en Milieu De kandidaat heeft inzicht in de samenhang tussen consumptie, productie en het milieu, en kan aan de hand van voorbeelden op het gebied van milieuschade de rol van overheid, maatschappelijke organisaties en individuele personen beschrijven EC/K2 Basisvaardigheden De kandidaat kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.	Bestuderen van de studiewijzer Magister. Hierin staat de theorie, de uitleg en het beoordelingsschema van de opdracht. inleverdatum februari 2026	Praktische opdracht / presentatie	Nee	1	

	EC/K/1 Oriëntatie op leren en werken De kandidaat kan zich oriënteren op de eigen loopbaan en het belang van economie in de maatschappij. EC/K/3 Leervaardigheden in het vak economie De leerling kan strategische vaardigheden toepassen die bijdragen tot de ontwikkeling van het eigen leervermogen en het vermogen met economische vaktaal te communiceren en onderzoek te doen.	Je werkt met deze eindtermen in alle hierboven staande toetsen en in de praktische opdracht.				
Totaal:					13	

Leerboeken en editie: Pincode, Noordhoff uitgevers, 7^e editie

Berekening SE-cijfer: $(A \times 2) + (B \times 2) + (C \times 3) + (D \times 3) + (E \times 2) + (F \times 1)$ = eindcijfer SE

13

Maatschappijkunde

Toets-code	Examineenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE in %	Periode
A SE	ML2/K/5 Mens en werk Je kan: de functies en maatschappelijke waardering van arbeid herkennen en beschrijven, en factoren noemen die van invloed zijn op de cultuur van een bedrijf – de rol van de overheid ten aanzien van arbeid en de problematiek van de verzorgingsstaat herkennen en beschrijven – uitleggen welke invloed maatschappelijke arbeidsverdeling heeft op de sociale ongelijkheid in de samenleving – een beschrijving geven van de arbeidsverhoudingen in Nederland – oorzaken en gevolgen van veranderingen op de arbeidsmarkt noemen en verklaren	Je gaat een werkstuk maken over de vraag: waarom werken we in Nederland? Informatie is te vinden in je tekstboek en opdrachtenblad die je in de eerste les krijgt.	Praktijkopdracht Letter A	Nee	1	L E E R J A A R 4
B SE	ML2/K/6 Pluriforme samenleving Je kan: de culturele differentiatie in Nederland beschrijven en ontwikkelingen daarin noemen, alsmede het overheidsbeleid en visies ten aanzien van de multiculturele samenleving beschrijven – de sociaal-economische positie van allochtone groepen beschrijven en verklaren – aangeven hoe met uitingen van vooroordelen en discriminatie kan worden omgegaan vanuit het beginsel van gelijkwaardigheid en respect.	Bestuderen: Boekje pluriforme samenleving. Hoofdstuk 1 t/m 6	Theorietoets Letter B (50)	Nee	3	
C SE						

D SE +CSE	ML2/K/7 Massa media Je kan: de betekenis van massamedia voor de samenleving herkennen en beschrijven – factoren en ontwikkelingen herkennen en noemen als het gaat om de inhoud en programmering van massamedia, en nieuwsvoorziening kritisch beoordelen – benoemen wat de rol van de media is bij beeldvorming en aangeven hoe er sprake is van beïnvloeding door massamedia – informatie vergelijken van verschillende media en verschillen daarin verklaren.	Werkstuk. Je hebt de keuze uit het maken van opdrachten. - Kranten onderzoeken - Fake news onderzoek - Het maken van een reclame voor een nieuw product	Praktijk opdracht Letter C Theorie paragraaf 1 t/m 4	Nee	3	
	ML2/K/8 Criminaliteit en Rechtsstaat Je kan: de aard, ontwikkeling en omvang van criminaliteit als maatschappelijk probleem herkennen en beschrijven – principes van de rechtsstaat herkennen in het straf- en procesrecht – oorzaken van criminaliteit herkennen en beschrijven – de rol van overheidsorganen ter bestrijding van criminaliteit aangeven, verschillende beleidsmaatregelen en kenmerkende visies van politieke stromingen onderscheiden, en effectiviteit en wenselijkheid van beleidsmaatregelen beoordelen – de doelen van straffen en maatregelen onderscheiden.	Bestuderen: Criminaliteit en rechtsstaat. Hoofdstuk 1 t/m 9 Maken van examenopdrachten, oefenen voor het examen. Bezoek Rechtbank (indien mogelijk)	Theorietoets Letter D (50min)	Ja	5	
E	ML2/K/4 Politiek en Beleid	Bestuderen: Boekje Politiek	Theorietoets letter E (50 min)	Ja	5	

CE+SCE	Je kan: Nederland typeren als een parlementaire democratie in een rechtsstaat en als een constitutionele monarchie – uitleggen op welke wijze overheidsbeleid tot stand komt, de invloed van de Europese Unie daarin aangeven/herkennen, en noemen/herkennen hoe Europese besluiten tot stand komen – mogelijkheden beschrijven die individuele burgers en belangen- of pressiegroepen hebben om de politieke besluitvorming te beïnvloeden – van politieke partijen en stromingen standpunten en de uitgangspunten herkennen, noemen en verklaren.	Hoofdstuk 1 t/m 10 Examenopdrachten oefenen en een bezoek aan de Tweede Kamer.				
Totaal:						

Leerboeken en editie: Uitgeverij Essener Maatschappijkunde voor het VMBO

Wiskunde

WISKUNDE

PTA 2025-2026

Kader 4

Praktische leerweg

Toets-code	Examenenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE	Periode
A SE + CE	(WI/K/2), (WI/K/3), (WI/V/1), (WI/V/2) Als leerling kan jij: - gegevens in een wiskundig model (grafiek, tabel, tekening) weergeven - informatie op de juiste manier gebruiken om tot een oplossing te komen - de juiste oplossingsstrategie kiezen om tot een oplossing te komen van een wiskundig probleem - een juiste berekening met tussenstappen kunnen opschrijven - kritisch naar een antwoord kunnen kijken en hier de juiste conclusies aan te verbinden wiskunde taal kunnen lezen en begrijpen (WI/K/2), (WI/K/5), (WI/V/1), (WI/V/2) Als leerling kan jij: - handig rekenen in alledaagse situaties - handig de verschillende bewerkingen op je rekenmachine kunnen uitvoeren - meten en schattingen maken - basistechnieken kunnen uitvoeren (delen, vermenigvuldigen, breuken, wetenschappelijke notatie)	Toetsstof: hoofdstuk 4 en 5 Je krijgt de D-testen en T-testen aangeboden van alle 2 de hoofdstukken. Je kan hier optioneel de opdrachten van de beide hoofdstukken maken. De D-test geeft je inzicht over wat je nog te doen staat in het hoofdstuk. De T-test geeft je inzicht over waar je aan het einde van het hoofdstuk staat. Daarnaast behandelen we in de lessen oude examenopgaven om het toepassen van de toetsstof te oefenen. Voor alle specifieke leerdoelen, die je moet gaan beheersen voor dit onderdeel, verwijs ik je naar het boek (per paragraaf staat aangegeven welk leerdoel onderdeel is van de les).	Proefwerk 75 min	Ja	3	

	(WI/K/2), (WI/K/7), (WI/V/1), (WI/V/2), (WI/V/3) Als leerling kan jij: - statistische grafieken en tabellen hanteren - kan een graaf lezen en hanteren op basis van verwerkte informatie verwachtingen uitspreken en conclusies trekken					
--	---	--	--	--	--	--

B SE + CE	(WI/K/2), (WI/V/1), (WI/V/2) en (WI/V/4) Als leerling kan jij: - gegevens in een wiskundig model (grafiek, tabel, tekening) weergeven - informatie op de juiste manier gebruiken om tot een oplossing te komen - de juiste oplossingsstrategie kiezen om tot een oplossing te komen van een wiskundig probleem - een juiste berekening met tussenstappen kunnen opschrijven - kritisch naar een antwoord kunnen kijken en hier de juiste conclusies aan te verbinden - wiskunde taal kunnen lezen en begrijpen - (inklemmen in dubbele tabel) (WI/K/2), (WI/K/4), (WI/V/1), (WI/V/2) en (WI/V/4) Als leerling kan jij: - de verschillende verbanden kennen en herkennen - tabellen maken, aflezen, vergelijken en interpreteren - grafieken tekenen, aflezen, interpreteren en vergelijken - werken met formules - rekenen met formules - tabellen, formules en grafieken met elkaar in verband kunnen brengen	Toetsstof: hoofdstuk 1, (2) en 3 Je krijgt de D-testen en T-testen aangeboden van alle 2 de hoofdstukken. Je kan hier optioneel de opdrachten van de beide hoofdstukken maken. De D-test geeft je inzicht over wat je nog te doen staat in het hoofdstuk. De T-test geeft je inzicht over waar je aan het einde van het hoofdstuk staat. Daarnaast behandelen we in de lessen oude examenopgaven om het toepassen van de toetsstof te oefenen. Voor alle specifieke leerdoelen, die je moet gaan beheersen voor dit onderdeel, verwijs ik je naar het boek (per paragraaf staat aangegeven welk leerdoel onderdeel is van de les).	Proefwerk 75 min	Ja	3	
----------------------	---	--	-------------------------	-----------	----------	--

C SE	(WI/K/1) / (WI/K/V3), (WI/V/3) Als leerling kan jij je: –oriënteren op het belang van wiskunde voor de eigen loopbaan en voor zijn functioneren in de maatschappij – een relatie leggen tussen wiskundige kennis en vaardigheden en de beroepspraktijk. (WI/K/2) Als leerling kan jij: - basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken. (WI/K/8) Als leerling kan jij: - alledaagse situaties vertalen naar wiskundige problemen	Het gaat hierbij om een praktische opdracht. De praktische opdracht staat in het teken van de examenstof. Tijdens en na de praktische opdracht is er een meetmoment waar de leerling feedback krijgt.	Praktische opdracht. Start: na kerstvakantie. Inlevermoment: 18 februari	Nee	1	
D SE + CE	(WI/K/6), (WI/V/1), (WI/V/2), (WI/V/4) en Als leerling kan jij: - voorstellingen van objecten en van hun plaats in de ruimte of het platte vlak maken en interpreteren - schatten, meten en berekeningen maken wat betreft hoeken, platte vlakken en 3D-modellen (kubus, balk, etc) - figuren tekenen en hier mee rekenen (symmetrie, vergrotingsfactor, schaal etc)	Toetsstof: hoofdstuk 6, 7 en 8 Je krijgt de D-testen en T-testen aangeboden van alle 2 de hoofdstukken. Je kan hier optioneel de opdrachten van de beide hoofdstukken maken. De D-test geeft je inzicht over wat je nog te doen staat in het hoofdstuk. De T-test geeft je inzicht over waar je aan het einde van het hoofdstuk staat. Daarnaast behandelen we in de lessen oude examenopgaven om het toepassen van de toetsstof te oefenen.	Proefwerk 75 min	Ja	3	

E CE + SI	(WI/K/4), (WI/V/1), (WI/V/2) en (WI/V/4) Als leerling kan jij: - handig rekenen in alledaagse situaties - handig de verschillende bewerkingen op je rekenmachine kunnen uitvoeren - meten en schattingen maken - basistechnieken kunnen uitvoeren (delen, vermenigvuldigen, breuken, wetenschappelijke notatie)	Voor alle specifieke leerdoelen, die je moet gaan beheersen voor dit onderdeel, verwijs ik je naar het boek (per paragraaf staat aangegeven welk leerdoel onderdeel is van de les).				
	(WI/K/2), (WI/V/2), (WI/V/4) Als leerling kan jij: - wiskundige vaardigheden toepassen in complexe overstijgende vragen - kun jij verdiepende wiskundige vaardigheden toepassen	Toetsstof: examen van afgelopen jaren	Proefwerk: 120 min	Ja	3	
Totaal:					13	

Leerboeken en editie: Moderne Wiskunde 13^e editie K

Opmerkingen:

- Aan het eind van het jaar is er een moment dat de leerling een oud-examen maakt, waardoor de leerling weet wat er van hem/haar gevraagd wordt tijdens het examen, de docent de uitwerkingen kan voorzien van feedback en er een examen-analyse gemaakt kan worden.
- De tentamens kunnen voor 10-20% bestaan uit de vragen of punten uit eerder geleerde leerstof!

Totstandkoming SE-cijfer: (cijfer A + cijfer B + cijfer C + cijfer D + cijfer E) : 13 = eindcijfer SE

Beroepsgericht
D&P en Z&W

Presenteren, Promoten en Verkoop						
Toets-code	Examineenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE	Periode
SE+CSE	P/D&P/2.1t/m2.3 Taak: Je kan: *verschillende manieren van communicatie en communicatiemiddelen (her)kennen, benoemen en professioneel toepassen. *Een product en dienst promoten en verkopen *doelgericht informatie verstrekken en instructies geven. P/D&P/2.1 Deeltaak: Je kan verschillende manieren van communicatie en communicatiemiddelen (her)kennen, benoemen en professioneel toepassen. media-uitingen met elkaar vergelijken en een beargumenteerde keuze maken voor een medium gelet op bijvoorbeeld doel, doelgroep, functionaliteiten en duurzaamheid. Voor een bepaald doel en een bepaalde doelgroep een media-uiting maken.	Je gaat met je groep in het kader van het opstarten en het runnen van een real life pop-up store de volgende opdrachten doen: • Schrijven van een promotieplan • Kiezen en uitwerken van juiste bijbehorende media-uitingen (in MS Publisher) • Pitch houden • (Social) media campagne uitschrijven; te weten; weblog, zakelijke email, zakelijke nieuwsbrief en diverse berichten voor social media. • Voeren van diverse (telefoon)verkoopgesprekken waaronder een klachtengesprek. • Feedback geven op (telefoon) verkoopgesprekken van groepsleden • Je gaat een juiste werkinstructie maken en opnemen in een instructiefilmpje • Je gaat een uitleg geven over een product en deze opnemen in een filmpje.	Praktijkopdracht C	Nee	5	L E E R J A A R 4

	Kenmerken van media-uitingen benoemen en de verschillende functies daarvan aangeven. Social media gebruiken en toepassen in een zakelijke context. P/D&P/2.2 Deeltaak: een product en dienst promoten en verkopen. Je kan een omschrijven, benoemen en uitleggen waarom promotie belangrijk is Een promotieplan maken en beoordelen, een verkoopgesprek voeren P/D&P/2.3 Deeltaak: doelgericht informatie verstrekken en instructies geven. Je kan uitleg, instructie, voorlichting en informatie geven aan publiek, bezoekers en deelnemers Gespreksvaardigheden toepassen en gebruik maken van passende communicatiemiddelen					
--	--	--	--	--	--	--

Een product maken en verbeteren						
Toets-code	Examineenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE	Periode
SE+CSE	P/D&P/3.1 t/m 3.2 Taak: Je gaat een ontwerp en een product beoordelen, ontwerpen, tekenen en printen in 2D en 3D Je maakt een product van hout, metaal en kunststof P/D&P/3.1 Deeltaak: een ontwerp en een product beoordelen, ontwerpen, tekenen en printen in 2D en 3D. een ontwerp en een product beoordelen en suggesties doen voor verbetering een product ontwerpen en tekenen in een 2D en 3D tekenprogramma een ontwerp en een product vertalen naar een werktekening 3D printprincipes en printtechnieken uitleggen	The Pop-up store In dit thema werkt je aan het maken en ontwerpen van een product, maar ook aan het presenteren, promoten en verkopen van je gemaakte product in onze Pop-up store. Je leert werken met Sketch up, in dit programma leer je in 2D en 3D te tekenen. We maken of verbeteren een product van hout/ metaal en kunststof en passen verschillende verbindingen toe. Van alle gereedschappen die je gebruikt maak je een PowerPoint die aan het eind van de periode wordt beoordeeld. Je leert werken met een D3 printer. In Tinkercad maak je een voorwerp en leg je aan de hand van een PowerPoint uit hoe een 3D printer werkt.	Praktijkopdracht E	Nee	5	L E E R J A A R 4

	P/D&P/3.2 Deeltaak: een product maken. werktekeningen lezen en interpreteren, tekentechnische symbolen begrijpen en aan de hand van de tekening een werkvoorbereiding opstellen een product in elkaar zetten door gebruik te maken van verbindingen het vervaardigde product controleren op de kwaliteit van de verbinding een product vervaardigen met handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines handgereedschappen, elektrische handgereedschappen en machines veilig gebruiken					
Totaal:					5	

Leerboeken en editie:

Opmerkingen:

Multimediale producten maken						
Toets-code	Examineenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE	Periode
SE+CSE	P/D&P/4.1t/m 4 Taak: Je kan een een digitaal ontwerp maken. Een film maken en monteren. Een website ontwerpen en samenstellen En een applicatie ontwerpen en maken. P/D&P/4.1 Deeltaak: een digitaal ontwerp maken. Je kan informatie verwerken en deze vormgeven in een lay-out. P/D&P/4.2 Deeltaak: een film maken -wensen en eisen van een opdrachtgever inventariseren en interpreteren -een camera hanteren vanuit verschillende camerastandpunten -genres in beeldmateriaal onderscheiden	Je start samen met je groep een eigen multimediaal bedrijf. Je maakt een logo en bouwt je eigen website en app. Je maakt een reclame folder voor je bedrijf en gaat samen met je docent opzoek naar een opdrachtgever. Aan de hand van het gesprek met de opdrachtgever ga je een film maken. Je leert werken met een storyboard, script en een draaiboek. Je past verschillende cameratechnieken toe om uiteindelijk in Adobe premier een film te monteren. Je leert beelden te monteren, te knippen en plakken, overgangen te maken en te werken met licht & geluid. Dit proces en je eindproduct vormt je praktijkcijfer. Over de leerteksten en tekstbronnen krijg je een minitoets.	Praktijkcijfer G	Nee	5	L E E R J A A R 4

	-op basis van gegeven informatie een script schrijven -een script uitwerken in een globaal storyboard -het script voorleggen aan de opdrachtgever en de keuzes beargumenteren -een draaiboek en een taakverdeling maken -een apparatuur en materialenlijst opstellen voor het maken van de opnames -opgenomen beelden bewerken en monteren P/D&P/4.3 Deeltaak: een website ontwerpen en samenstellen -wensen van de opdrachtgever inventariseren, interpreteren en verwerken in een ontwerp voor een website -een begroting maken voor het bouwen, hosten en onderhouden van de website -het voorlopige ontwerp inclusief begroting voorleggen aan de opdrachtgever					
--	---	--	--	--	--	--

	-een website bouwen -de website presenteren aan de opdrachtgever -de website presenteren aan de opdrachtgever en gemaakte keuzes - Beargumenteren P/D&P/4.4 Deeltaak: een applicatie ontwerpen en maken -kenmerken van applicaties benoemen en concurrerende applicaties met elkaar vergelijken -de inrichting van applicaties analyseren -wensen van de opdrachtgever inventariseren en interpreteren -de functionaliteit van de applicatie beschrijven -een schematische weergave van de werking van de applicatie aanvullen -een schematische weergave maken van de werking van de applicatie -de functionaliteit omzetten in een ontwerp -op basis van aangereikte informatie de applicatie bouwen en toegankelijk					
--	---	--	--	--	--	--

	maken voor gebruikers -de applicatie presenteren aan de opdrachtgever -de applicatie presenteren aan de opdrachtgever en gemaakte keuzes beargumenteren <i>Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.</i>					
Totaal:					5	

Leerboeken en editie:

Opmerkingen:

Stage						
Toets-code	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/nee	Weging SE in	Periode
SI	Stage oktober 2025	Je gaat hiervoor: • Zelf opzoek naar een stageadres. • Twee weken meekijken/werken in het bedrijf • Een stageverslag maken	Handelingsdeel A	Nee	O/V/G	Okt 2025
Totaal:						

Toets-code en Eindterm	Examineenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkansbaar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A SE / CSPE	Taak: Je gaat ondersteunen bij keuzes voor een gezonde leefstijl. P/ZW/1.1 Deeltaak: Je kan informatie geven over een gezonde leefstijl: 1. uitleggen welke aspecten van invloed zijn op fysiek, psychische en sociale gezondheid. 2. informatie zoeken en geven over het gebruik van genotmiddelen. 3. de invloed van media op leefstijl beschrijven en herkennen.	Theorie: Van de gemaakte theorie en opdrachten uit de werkboeken 1 t/m 8 van het profieldeel Mens en Gezondheid van Edu4All, krijg je een theoretische kennistoets.	Theorie toets: A (60 min)	Ja	1	L E E R J A A R 4
B SE / CSPE	P/ZW/1.2 Deeltaak: Je kan een gezonde maaltijd samenstellen, bereiden en opdienen: 1. een gezonde maaltijd samenstellen. 2. recepten lezen en omrekenen naar aantal personen.	Praktisch: • Je maakt alle aangegeven opdrachten van de werkboeken 1 t/m 8. • Je leert snijtechnieken. • Je leert serveertechnieken. • Je leert verschillende kook- en bereidingstechnieken. • Je leert over gezonde leefstijl en voeding. • Facilitaire dienst.	Praktisch: B	Nee	3	

C SE / CSPE	3. een planning maken voor het correct uitvoeren van de werkzaamheden. 4. tijdens werkzaamheden rekening houden met hygiëne. 5. basisvaardigheden toepassen die noodzakelijk zijn voor de bereiding van een maaltijd. 6. materiaal en apparatuur hanteren bij de bereiding van gerechten in de privéhuishouding. 7. gerechten presenteren. 8. gebruikte materialen schoonmaken en opruimen. P/ZW/1.3 Deeltaak: Je kan ondersteunen bij een verantwoord voedings-en bewegingspatroon en dagritme: 1. informatie zoeken en geven over gezonde voeding. 2. voedings-en leefgewoonten observeren, herkennen en de klant hierover adviseren. 3. uitleggen hoe dagritme van invloed is op het fysieke en mentale welzijn.	Eindopdracht: Een diner organiseren/bereiden voor ouders. Je gaat koken, serveren, een draaiboek, kookplanning en uitnodiging maken, recepten opzoeken en omrekenen, tafeldekken en reflecteren.	Praktisch: C	Nee	1	
Berekening SE cijfer =	$\frac{A \times 1 + B \times 3 + C \times 1}{5} = \text{eindcijfer SE}$				5	

Leerboeken en editie: Edu4All, module Mens en Gezondheid, boek 1 t/m 8

Toets-code en Eindterm	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkansbaar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A SE / CSPE	Taak: ondersteunen bij het creëren van een verzorgde, schone en veilige leef en werkomgeving P/ZW/2.1 Deeltaak: Je gaat schoonmaak en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren: 1. onderhoudsvoorschriften lezen, interpreteren en er naar handelen. 2. schoonmaakmiddelen, -apparatuur en -materialen kiezen en gebruiken. 3. werkzaamheden uitvoeren volgens plan. 4. gebruikte materialen schoonmaken en opruimen.	Theorie: Van de gemaakte theorie en opdrachten uit de werkboeken 9 t/m 16 van het profieldeel Mens en Omgeving van Edu4All, krijg je een theoretische kennistoets.	Theorie toets: A (60 min)	Ja	1	L E E R J A A R 4
B SE / CSPE	P/ZW/2.2 Deeltaak: Je gaat textiel verzorgen: 1. etiketten lezen, interpreteren en er naar handelen. 2. was sorteren. 3. een was behandeling uitvoeren. 4. strijken, vouwen en opbergen van de was. P/ZW/2.3 Deeltaak: Je gaat baliewerkzaamheden verrichten: 1. zich representatief en klantgericht opstellen.	Praktisch: • Je maakt alle aangegeven opdrachten van de werkboeken 9 t/m 16. • Je leert wat over zorgtechnologie. • Je gaat leren hoe je schoonmaak werkzaamheden kan uitvoeren. • Je gaat leren hoe je de was moet verzorgen. • Je gaat leren hoe je textiel gaat Verzorgen. • Je gaat kennismaken met baliewerkzaamheden. • Je gaat leren hoe je een gebouw toegankelijker en veiliger kan maken.	Praktisch: B	Nee	3	

	- de klant ontvangen en begroeten. - een informatief en zakelijk gesprek voeren. - zijn taalgebruik afstemmen op de klant met name woordkeuze en stemgebruik. - een telefoonnotitie maken, een boodschap aannemen en doorgeven. - een telefonische afspraak maken. - schriftelijk rapporteren. - afscheid nemen.	Facilitaire dienst.				
C SE / CSPE	P/ZW/2.4 Deeltaak: Je gaat ondersteunen bij het kiezen van aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw die toegankelijkheid en veiligheid bevorderen: - informatie geven over veelvoorkomende aanpassingen en hulpmiddelen in en rondom het gebouw. P/ZW/2.5 Deeltaak: bij het inrichten van een ruimte rekening houden met het gebruik van een ruimte: - een ruimte inrichten conform de opdracht; - de inrichting afstemmen op de wensen en de behoeften van de gebruiker.	Eindopdracht: Je gaat een demonstratie geven over: - Je gaat leren hoe je een gebouw toegankelijker en veiliger kan maken. - Schoonmaakwerkzaamheden zoals moppen, stofwissen en sanitair onderhoud. - Was verzorging zoals: strijken, bedienen wasmachine en droger en sorteren van de was. - EHBO handelingen zoals wondverzorging, stabiele zijligging, reanimeren en verbanden aanleggen. - Til technieken, lopen met krukken, in en uit een rolstoel tillen.	Praktisch: C	Nee	1	
Berekening SE cijfer =	$\frac{A \times 1 + B \times 3 + C \times 1}{5} = \text{eindcijfer SE}$				5	

Toets-code en Eindterm	Examineenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,- duur en code	Herkans- baar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A SE / CSPE	Taak: Je gaat ondersteunende handelingen verrichten bij het zorg verlenen aan de klant P/ZW/4.1 Deeltaak: Je gaat ondersteunen bij eenvoudige verzorgende activiteiten: 1. de hulpbehoefte van een klant achterhalen en er naar handelen. 2. begrip en respect tonen voor gevoelens en wensen van de klant. 3. verzorgende activiteiten uitvoeren en daarbij rekening houden met de privacy van de klant. 4. de klant stimuleren tot zelfredzaamheid.	Theorie: Van de gemaakte theorie en opdrachten uit de werkboeken 25 t/m 32 van het profieldeel Mens en Zorg van Edu4All, krijg je een theoretische kennistoets. Een deel van deze toets zal bestaan uit een praktische toets over de zorghandelingen die je in dit profieldeel hebt geleerd.	Theorie toets: A (60 min)	Ja	1	L E E R J A A R 4
B SE / CSPE	P/ZW/4.2 Deeltaak: Je gaat ondersteunen bij het bewegen en verplaatsen: 1. de hulpbehoefte van een klant achterhalen en er naar handelen. 2. begrip tonen voor gevoelens en wensen van de klant. 3. beweeg-, til-en verplaatsingstechnieken gebruiken.	Praktisch: • Je maakt alle aangegeven opdrachten van de werkboeken 25 t/m 32. • Je gaat wat leren over persoonlijke verzorging en beweeg-, til en verplaatsingstechnieken. • Je gaat leren een bed te verschonen, haren wassen, de baby in bad te doen, steunkousen aan te trekken	Praktisch: B	Nee	3	

	P/ZW/4.3 Deeltaak: Je kan eenvoudige EHBO technieken toepassen: 1. een inschatting maken van de ernst van de verwonding en afwegen: zelf handelen of hulp zoeken. 2. handelen bij lichte verwondingen, letsel aan het bewegingsapparaat, verslikken en stikken, bloedneus, splinter.	en een zorgdossier in te vullen. • Je gaat wat leren over EHBO. • Je gaat wat leren over verschillende ziektes. • Je gaat wat leren over zorgtechnologie. • Facilitaire dienst.				
C SE / CSPE	P/ZW/4.4 Deeltaak: Je kan ondersteunen bij vaak voorkomende ziekteverschijnselen: 1. informatie zoeken en geven over vaak voorkomende ziekteverschijnselen. 2. een inschatting maken van de ernst van de ziekte en het eigen handelen daarop aanpassen. 3. toezien op juist medicijngebruik. 4. handelingen uitvoeren volgens voorschrift arts en recept. P/ZW/4.5 Deeltaak: Je kan toepassingen van ICT en technologie in de hulpverlening benoemen, adviseren en gebruiken: 1. systemen van ICT en technologie volgens instructie gebruiken. 2. de functies van ICT en (zorg)technologie benoemen en adviseren over de inzet van deze systemen.	Eindopdracht: • Je gaat een seniorenmiddag organiseren. Je gaat een aantal activiteiten bedenken en uitvoeren voor de senioren, een draaiboek en uitnodiging maken, koffie en thee zetten met wat lekkers, hapje en drankje verzorgen en reflecteren. • Jij zorgt zelf voor een gast voor de seniorenmiddag.	Praktisch: C	Nee	1	
Berekening SE cijfer =	$\frac{A \times 1 + B \times 3 + C \times 1}{5} = \text{eindcijfer SE}$				5	

Godsdienst

Toets-code en Eindterm	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkansbaar Ja/Nee	Weging SE	Periode
SI	De leerling: - is in staat zelfstandig een vragen in te vullen over een informatieve video. - kan zelfstandig informatie verwerven, verwerken en verstrekken. - Is in staat zijn of haar eigen mening te onderbouwen aan de hand van argumenten	De leerling kijkt naar vijf afleveringen van 'rot op met je religie'. De leerlingen maakt hierbij kijkvragen. De leerling beargumenteerd zijn of haar eigen mening over de verschillende onderwerpen die aan bod komen in de afleveringen.	Handelingsdeel A	Ja	1	L E E R J A A R
SI	De leerling - is in staat om in de praktijk informatie te werven aan de hand van een enquête of interview vragen - kan gevonden informatie verwerken op verschillende manieren; verslag, PowerPoint, filmpje, posters etc. - Is in staat zijn of haar eigen mening te onderbouwen aan de hand van argumenten	De leerling doet theoretisch onderzoek vanuit vier verschillende levensovertuigingen (Islam, Jodendom, Christendom en Atheïsme) naar verschillende onderwerpen die aanbod komen in de afleveringen. Dit verwerkt de leerling in een verslag. De leerling beargumenteerd zijn of haar eigen mening over de verschillende onderwerpen die aan bod komen in de afleveringen. Dit verwerkt de leerling in een verslag.	Handelingsdeel B	Ja	1	4 September – December of Januari - April

		De leerling zet een enquête of interview uit over de verschillende onderwerpen die aan bod komen in de afleveringen en verwerkt dit in een verslag.				
Totaal =						behaald

Opmerkingen:

Leerboeken en editie: Materiaal van de docent

Eindbeoordeling:

Handelingsdelen worden beoordeeld met een O/V/G.

$(Ax1) + (Bx1) : 2 \rightarrow$ Dit is de beoordeling die voor het vak Godsdienst op het certificaat komt te staan.

Alle handelingsdelen moeten minimaal met een Voldoende worden afgesloten.

Rekenen

REKENEN

PTA 2025-2026

Kader 4

Praktische leerweg

Toets-code	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Inhoud onderwijsprogramma (wat ga je hiervoor doen)	Toetsvorm,-duur en code	Herkans- baar Ja/Nee	Weging SE	Periode
A	Kennen en kunnen werken met de domeinen Getallen, Verhoudingen, Meten en Meetkunde en Verbanden op 2F-niveau	Werken met de opdrachten uit de digitale methode van SmartRekenen op 2F niveau	S, 90 min, A	Ja	1	Toetsweek 1
Totaal:					1	

Theorietoets Praktijkopdracht Mondeling Kijk-en Luistertoets Handelingsdeel

Leerboeken en editie: Digitale methode van SmartRekenen

Opmerkingen: de rekentoets moet gemaakt zijn als je geen examen doet in wiskunde in klas 4.

Het cijfer telt niet mee in de slaag-zakregeling.

Lichamelijke opvoeding

Toetscode + Eindterm	Exameneenheid/eindtermen Taken/deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)
K1 t/m K9	Oriëntatie op leren en werken
1.	De kandidaat kan het belang van bewegen en sport binnen de eigen loopbaan en in de maatschappij verwoorden door het geven van een spelactiviteit aan onderbouwleerlingen. Dit is opgebouwd uit 3 elementen: -voorbereiden van een activiteit -organiseren en begeleiden van de activiteit -evalueren van de activiteit en reflecteren op eigen lesgeefhouding
K2	Basisvaardigheden
2.	De kandidaat kan in bewegingssituaties basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, zelfstandig (samen)werken en informatie verwerven en verwerken.
K1 t/m K9	Leervaardigheden in het vak Lichamelijke opvoeding
3.	De kandidaat ontwikkelt zich ten aanzien van een aantal vaardigheden in bewegen en sport die bijdragen tot de ontwikkeling van de eigen leerkansen, zoals: – Kunnen omgaan met regels en een bijdrage leveren aan een sportief verloop en aan de veiligheid van zichzelf en anderen – Eenvoudige regeltaken uitvoeren om samen bewegingssituaties op gang te kunnen brengen en houden – In bewegingssituaties kunnen omgaan met elementen als lukken en mislukken en winst en verlies – Verschillen in prestatieniveau, motieven, interesses, culturele achtergronden en geslacht hanteren binnen bewegingssituaties – Oriënteren op de eigen sportloopbaan en eigen voorkeuren aangeven ten aanzien van bewegen en sport – Kritisch reflecteren op opgedane ervaringen in relatie tot eigen wensen, motieven en mogelijkheden.
K2/K4	Spel
4.	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende spelen uitvoeren: – Een slag- en loopspel, drie doelspelen, twee terugslagspelen (een vorm van volleybal en keuze uit minstens één vorm van badminton, tennis of tafeltennis), vormen van tik- en afgooispelen en daarbij: – Zich houden aan afgesproken regels, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.
K2/K5	Turnen
5.	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen één of meer van de volgende turnactiviteiten uitvoeren: – Steun- en vrij springen, herhaald springen, zwaaien, balanceren en acrobatiek en daarbij:

	– Adequaaf omgaan met risico's en meehelpen bij regelende taken, waaronder hulpverlening.
K2/K6	Bewegen op muziek
6.	De kandidaat kan alleen of samen met anderen één van de volgende vormen van bewegen op muziek uitvoeren: – Ritme en bewegen, streetdance, jazzdans of conditionele vormen op muziek en daarbij regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren.
K2/K7	Atletiek
7.	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen vormen van de volgende atletiekactiviteiten uitvoeren: – Hardlopen, verspringen, hoogspringen, speerwerpen en kogelstoten en daarbij: – Basissenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren.
K2/K8	Zelfverdediging
8.	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen de volgende vorm van zelfverdediging uitvoeren: – judo en daarbij: – Veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.
K2/K9	Actuele bewegingsactiviteiten
9.	De kandidaat kan alleen en in samenwerking met anderen twee nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die hij kan kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitsgebieden: -archery tag -klimmen
	Langdurige blessures/ziekte
	Bij langdurige blessures of ziekte wordt de gemiste tijd gecompenseerd door middel van een opdracht. Dit kan variëren van 1 grote tot meerdere kleine opdrachten. Wanneer een leerling, ondanks zijn blessure, in staat is om regeltaken op zich te nemen tijdens de les wordt deze niet als gemiste les beoordeeld.

Opmerkingen:

Het vak LO is een contacturen vak, dat wil zeggen, dat de leerling elke les aanwezig dient te zijn. Mocht dit onverhoopt niet mogelijk zijn, dan kan een vervangende opdracht gegeven worden. Hierbij valt te denken aan het bijwonen van een training en daar vervolgens een verslag van schrijven, helpen op een toernooi voor de onder- of bovenbouw of een verdiepingsopdracht uitvoeren. De leerling dient zelf actie te ondernemen. De docent bepaalt wat voor opdracht uitgevoerd moet worden. Mocht er sprake zijn van een kortdurende blessure of afwezigheid tijdens een afsluitmoment dan dient de leerling dit onderdeel af te ronden op een ander moment gedurende het schooljaar. Alle onderdelen betreffen handelingsdelen, zijn allen herkansbaar en tellen 1x mee.

Eindbeoordeling: . Voor elk verzamel-PTA geldt het volgende: bij 50% of meer van de beoordelingen een G, betekent een gemiddeld cijfer G.